

PABERŽĖS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I skyrius

BENDRIEJI NUOSTATAI

1. Paberžės socialinės globos namų (toliau – Įstaiga) Korupcijos prevencijos programos (toliau Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Įstaigoje.
2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, kitais teisės aktais skirtais korupcijos prevencijai Įstaigoje.
3. Korupcijos prevencijos įgyvendinimo priemonės finansuojamos Įstaigos lėšomis. Už korupcijos prevenciją Įstaigoje atsako direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas: Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją Įstaigoje.
4. Programa paruošta **3** metų laikotarpiui.
5. **Programoje vartojamos sąvokos:**

5.1. Korupcija – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens (viešąsias paslaugas teikiančios valstybės įstaigos darbuotojo) elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

5.2. Korupcijos prevencija – korupcijos priešasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

5.3. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turta pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai

tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5.4. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – pagal pobūdį tapatūs korupcinio pobūdžio nusikalstamai veikai, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – tai valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens (viešąsias paslaugas teikiančios valstybės įstaigos darbuotojo) administracinis, darbo drausmės ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją priimant, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi (užimamomis pareigomis), viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus.

6. Korupcijos prevencijos principai:

Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

6.1. teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

6.2. visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

6.3. sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

6.4. pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

II skyrius

SITUACIJOS ANALIZĖ

7. Korupcijos pasireiškimo prielaidos:

7.1. socialinės: pakantumas korupcijai ir jos toleravimas, visuomeninio pilietiškumo stoka, švietimo ir informavimo stoka;

7.2. ekonominės: santykinai maži įstaigos darbuotojų atlyginimai, neužtikrinantys oraus pragyvenimo lygio ir skatinantys ieškoti papildomų pajamų, kitokios asmeninės naudos;

7.3. teisinės prielaidos, kurios apima teisės aktų netobulumą, dažną jų keitimą ir kolizijas, atsakomybės už padarytus pažeidimus nustatymo trūkumą lokalinuose teisės aktuose;

7.4. nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais (jie nėra reikiamai apibrėžti lokaliniuose teisės aktuose), atskaitomybės stoka, viešumo stoka - nėra viešinami padaryti pažeidimai.

8. Įvertinus aukščiau nurodytus veiksnius, Įstaigoje korupcija galima šiose veiklos srityse:

8.1. asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje;

8.2. socialinių paslaugų teikimo srityje;

8.3. finansų (buhalterijos) srityje;

8.4. ūkio skyriaus srityje;

8.5. organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras.

9. Korupcijos įstaigoje pasekmės:

Įstaigai nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti Įstaigoje darbinius santykius, dėl ko gali išryškėti tokios pasekmės:

9.1. gali sumažėti Įstaigai iškeltų uždavinių įgyvendinimo efektyvumas bei visuomenės pasitikėjimas valstybės įstaigomis;

9.2. gali pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų ir socialinių paslaugų kokybė;

9.3. gali atsirasti įtampa darbinuose santykiuose, kurie mažina pasitikėjimą vadovaujančiu personalu ir motyvaciją siekti maksimaliai gerų darbo rezultatų;

9.4. gali sumažėti globos namų gyventojų pasitikėjimas darbuotojais, o kartu įstaigos įvaizdis visuomenėje.

III skyrius

PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

10. Programos tikslai:

10.1. užkirsti kelią korupcijos atsiradimui Įstaigoje, išsiaiškinti ir šalinti korupcijos atsiradimo priežastis;

10.2. užtikrinti viešumą ir skaidrumą priimant sprendimus, mažinti korupcijos prielaidas teikiant paslaugas;

10.3. supažindinti globos namų darbuotojus ir gyventojus su korupcijos keliamu pavojumi ir skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms.

11. Programos uždaviniai:

- 11.1. atskleisti galimas priežastis korupcijai pasireikšti ir jas šalinti įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą.
- 11.2. vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinant veiksmingą programoje numatytų priemonių įgyvendinimą;
- 11.3. didinti antikorupcinio švietimo sklaidą globos namų bendruomenėje, vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinant veiksmingą Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą;

12. Programos strateginės nuostatos:

- 12.1. strateginės korupcijos prevencijos kryptys - antikorupcinis švietimas, visų Įstaigos darbuotojų vykdomos veiklos neapibrėžtumo mažinimas, atskaitingumo didinimas;
- 12.2. aiškių sprendimų priėmimo kriterijų dėl Įstaigos turto naudojimo, valdymo ar disponavimo nustatymas;
- 12.3. skaidraus Įstaigos biudžeto lėšų paskirstymo ir administravimo (viešumas ir atskaitomybė) užtikrinimas.

IV skyrius

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Programa įgyvendinama pagal Programos įgyvendinimo priemonių planą.
14. Programa ir Programos priemonių planas skelbiamas Paberžės socialinės globos namų internetinėje svetainėje.
15. Programos priemonės įgyvendina direktorius, direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę bei kiti asmenys įrašyti į programos priemonių planą.

Parengė

Paberžės socialinės globos namų direktorė

Rasa Tamošiūnienė